

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT

№ - 3396/2
29.12.2023 r.

Врз основа на член 22 став 1 од Законот за спречување корупцијата и судирот на интереси („Службен весник на Република Македонија“ бр. 12/19) и член 41-а став 8 од Деловникот за работа на Државната комисија за спречување на корупцијата, Државната комисија за спречување на корупцијата (во натамошниот текст ДКСК), на 97 -та седница одржана на 27.12.2023 година го усвои следниот

ИЗВЕШТАЈ

за антикорупциска проверка на одредби од Законот за ревизија и подзаконските акти донесени врз негова основа кои се однесуваат на органите на Институтот на овластени ревизори на Република Северна Македонија и дисциплинската комисија

Наслов:

- Закон за ревизија („Службен весник на Република Македонија“ бр.158/2010, 135/2011, 188/2013, 43/2014, 138/2014, 145/2015, 192/2015, 23/2016 и 83/2018 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.122/2021).
- Статут на Институтот на овластени ревизори на Република Северна Македонија, Одлука за измена на Статутот број 0201-286/05 од 26.09.2018 година и Одлука за измена и дополнување на Статутот број 0201-352/03 од 19.10.2021 година,
- Правилник за критериумите за оценување на квалитетот на работење на друштвата за ревизија и на овластениот ревизор-трговец поединец од 21.12.2018 година,
- Правилник за начинот и постапката на вршење периодична контрола

Доставено барање мислење од овластен предлагач/по сопствена иницијатива :

Врз основа на член 17 точка 2 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси, во врска со Службена белешка за прераспределба на предмет бр.12-3395/1 од 13.07.2023 година на ДКСК по одржан колегиум на 10.07.2023 година, по поднесена пријава во Одделението за антикорупциска проверка на легислативата оформен е предмет бр.11-3396/1 од 13.07.2023 година.

Област: вршење на работи на ревизијата

Генерална оценка

1. Осврт на барањето :

Адреса: ул. Пресвета Богородица бр.3, 1000 Скопје - Република Северна Македонија

Adresa: rr. Presveta Bogorodica nr.3, 1000 Shkup - Republika e Maqedonisë së Veriut

email: contact@dksk.org.mk

Со овој закон се уредуваат условите за вршење на ревизија во правните лица кои вршат дејност во Република Северна Македонија.

Разгледани / консултирани дополнителни материјали:

- Закон за спречување на корупцијата и судирот на интереси ("Службен весник на Република Македонија" бр.12/2019).

Државната комисија за спречување на корупцијата, по спроведената антикорупциска проверка на одредбите од споменатиот закон, го донесе следниот:

ЗАКЛУЧОК

При извршената анализа и оценка на одредбите од Законот за ревизија и на подзаконските акти донесени врз негова основа не наиде на постоење на регулаторни ризици од корупција.

Образложение

До Државната комисија за спречување на корупцијата доставена е пријава заведена под број 12-513 од 31.01.2022 година и оформен е предмет во Одделението за спречување на корупцијата. По разгледување на наводите од пријавата и одржан колегиум на 10.07.2023 година, утврдено е дека во конкретниот случај треба да се оформи предмет во Одделението за антикорупциска проверка на легислативата и да се изврши проверка на одредбите од Законот за ревизија кои се релевантни за предметниот случај, како и да се детектира евентуално постоење на одредби кои овозможуваат потенцијални состојби на судир на интереси, како што се наведува во пријавата.

Врз основа на наведеното, а согласно член 17 точка 2 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси, се спроведе антикорупциска проверка на одредбите од Законот за ревизија, во корелација со подзаконските акти од оваа област.

Со овој закон се уредуваат условите за вршење на ревизија во правните лица кои вршат дејност во Република Северна Македонија, а со член 4 е пропишано:

1. „Ревизија,, е независно испитување на финансиските извештаи или консолидираните извештаи и на финансиските информации, со цел да се изрази мислење во врска со нивната вистинитост и непристрасност и нивната усогласеност со прифатената рамка за финансиско известување,

4. „Субјект на ревизија,, е правно лице чии финансиски извештаи се предмет на законска ревизија или договорна ревизија,

6. „Ревизор,, е физичко лице кое поседува уверение за ревизор издадено од Институтот на овластени ревизори на Република Северна Македонија и кое е регистрирано во Регистарот на ревизори согласно овој закон,

7. „Друштво за ревизија,, е трговско друштво регистрирано согласно законот за трговските друштва и кое има добиено лиценца за работа од Советот за унапредување и надзор на ревизијата

на Република Северна Македонија и е регистрирано во Регистарот на друштва за ревизија согласно овој закон,

8. „Овластен ревизор-трговец поединец,, е физичко лице регистрирано согласно Законот за трговските друштва и кое има добиено лиценца за овластен ревизор и лиценца за работа од Советот за унапредување и надзор на ревизијата на Република Северна Македонија и е регистрирано во Регистарот на овластени ревизори-трговци поединци согласно овој закон,

14. „Дисциплинска постапка,, е постапка за утврдување одговорност на овластениот ревизор, друштвото за ревизија и/или овластениот ревизор-трговец поединец за повреда на овој закон,,

Со наведените одредби јасно е определено што е субјект на ревизија и кои се овластени ревизори, а сите овластени ревизори се здружени во професионално коморско здружение „Институт на овластени ревизори на Република Северна Македонија,,.

Согласно член 18 став (1) органи на институтот се Собранието, Управниот одбор и претседателот, а Собранието како највисок орган го сочинуваат сите членови на Институтот. Со Статутот на институтот на овластени ревизори на Република Северна Македонија во член 27 е пропишано дека претседателот на Управниот одбор го избира Собранието, а исто така е пропишано дека ова лице истовремено е претседател на Институтот и претседател на Собранието.

Членовите на органите и комисиите се избираат од редот на членовите на Институтот, пропишано со член 18 став (4) од Законот за ревизија, а со Статутот на Институтот е уредено:

член 29 „Начин на предлагање на членовите на органите и комисиите на Институтот и начинот на гласање,,

став (1)

„Изборот на членовите на Управниот одбор, Надзорниот одбор и комисиите на Институтот се врши со тајно гласање, на предлог на Управниот одбор. Листите за избор на членови на Управниот одбор, Надзорниот одбор и комисиите на Институтот можат да бидат дополнети со писмен предлог потпишан од најмалку пет члена на Институтот...,,

Оттука се утврди дека иако членовите на комисиите, вклучително и на дисциплинската се избираат на предлог на Управниот одбор, секој од членовите на Институтот има право да го прошири дадениот предлог, доколку биде поддржан и од други членови на Институтот (минимум пет члена).

Вака пропишаната одредба, како и начинот на избор преку тајно гласање, дава можност за учество на сите членови на Институтот во изборот на членови на овие комисии во Институтот, а не само на членовите на Управниот одбор, кои го даваат предлогот.

Понатаму, со член 28 од Статутот е уредено дека член на Институтот во исто време може да биде член на само еден орган, односно комисија на Институтот, освен претседателот на Институтот кој истовремено е претседател и на Собранието и на Управниот одбор на Институтот.

Навидум оваа одредба остава впечаток за постоење моќ кај едно лице преку кумулација на повеќе функции, но преку компаративна анализа на оваа одредба со член 29 од Статутот, се утврди дека пропишаниот начин на избор на членовите на комисии, овозможува учество на сите членови

на Институтот, со што се намалува влијанието на една личност и ветува објективност и независност при изборот.

Од друга страна во член 19 од законот е уредено дека Институтот има надлежност да покренува дисциплинска постапка и изрекува мерки на членовите поради повреда на MCP, актите на Институтот и на Кодексот, а пак согласно член 25 став (7) точка 31) од Статутот Управниот одбор кој е извршен орган на Собранието, покренува дисциплинска постапка и донесува одлуки за дисциплински мерки: јавна опомена, парична казна, времено и трајно исклучување од членството во Институтот.

Со цел да се утврди постоење на основани ризици на корупција, се изврши анализа и на Главата VII. Дисциплинска постапка член 41 од Статутот, каде е пропишано:

(1) „Институтот, врз основа на извештајот за извршена контрола на работењето на субјектот на контрола, на овластениот ревизор, друштвото за ревизија или овластениот ревизор-трговец поединец кои не постапуваат во согласност со одредбите од Законот за ревизија, MCP, Кодексот на етика за професионалните сметководители на IFAC и актите на Институтот им покренува дисциплинска постапка,,

Од цитираната одредба јасно произлегува дека дисциплинска постапка се покренува врз основа на извештај за извршена контрола на работењето кое нешто јасно и недвосмислено е пропишано со член 8 од Статутот.

Контролата на работењето на овластените ревизори, друштвата за ревизија и овластените ревизори-трговци поединци, ја врши Институтот преку лица вработени во Институтот, а во член 20 од Законот се пропишани условите кои мора да ги исполнува лицето кое врши контрола:

„1) да има лиценца за овластен ревизор,

2) да поседува сертификат за завршена обука за контрола издаден од Институтот не постар од три години,

3) најмалку три години пред почетокот на контролата лицето престанало да биде партнер или вработен во друштвото за ревизија или во овластениот ревизор-трговец поединец-субјект на контрола или на друг начин е поврзан со субјектот на контрола,

4) да е независно и да нема конфликт на интереси со субјектот на контрола. Во однос на независноста и постоењето конфликт на интереси соодветно се применуваат одредбите од член 31 од овој закон и

5) пред почетокот на контролата да даде писмена изјава дека не постои конфликт на интерес меѓу него и субјектот на контрола,,

При антикорупциската проверка се утврди дека одредби кои се однесуваат на лицата одговорни за спроведување на контрола и за постапката за контрола, се предвидени и во Статутот на Институтот. Исто така, од страна на Управниот одбор усвоен е Правилник за критериумите за оценување на квалитетот на работење на друштвата за ревизија и на овластениот ревизор - трговец поединец, а како прилог кон овој Правилник се утврдени критериуми за оценка на поединечен ангажман и тоа: оценка 1 „Задоволително,, оценка 2 „Задоволително, но бара понатамошно подобрување,, оценка 3 „Потребни се значајни подобрувања,, и оценка 4 „Незадоволително,,

Понатаму се утврди дека со посебен Правилник се уредени начинот и постапката на контрола на квалитетот, во кој е пропишано дека целта на системот на контрола на квалитетот која ја спроведува Институтот е да се подобри квалитетот на ревизорската работа на членовите на Институтот.

Во овој Правилник во Главата-Начела, се пропишува дека при контролата на квалитетот треба да се применуваат начелото на доверливост, независност и професионалност и јасно е уредено кога овластениот ревизор не може да врши контрола, се со цел контролата да се изврши на објективен начин, да се избегнува пристрасност и конфликт. Во член 8 од Правилникот, исто така е пропишано кои услови треба да ги исполнува лицето кое ја спроведува контролата и во став (2) точка 4) е уредено: „да е независно и да нема конфликт на интереси со субјектот на контрола.“

Исто така, се констатира дека е предвиден уште еден механизам на заштита, а тоа е правото на приговор до Управниот одбор на Институтот доколку субјектот на контрола не е задоволен.

Оттука, се утврди дека во законот и во подзаконските акти јасно се пропишани условите кои треба да ги исполнува лицето кое врши контрола. Со тоа што овие лица се вработени во Институтот, чии членови се всушност субјектите на контролата, според ΔΚΣΚ не имплицира и не создава сомнежи во објективноста и независноста на спроведените контроли, земајќи ги предвид горенаведените одредби кои беа анализирани во оваа постапка.

Врз основа на извршената анализа и антикорупциска проверка на одредбите се констатира дека во анализираниите одредби не се најде на постоење ризици од корупција.

Изработил: Д.Д.-советник
Проверил: А.С.-раководител

ДРЖАВНА КОМИСИЈА
ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА
Заменик претседател,
Софка Пејовска Дојчиновска

